

Hoofdstuk 12

Extra lessen

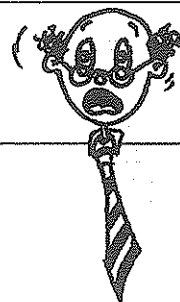
()

()

()

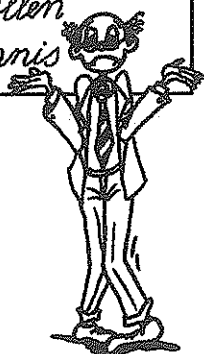
()

Les 1

In dit hoofdstuk gaan we nog eens uitgebreid oefenen.
Denk je aan alles wat je geleerd hebt?
Lees de teksten en beantwoord de vragen.
Begrijp je goed wat je leest?

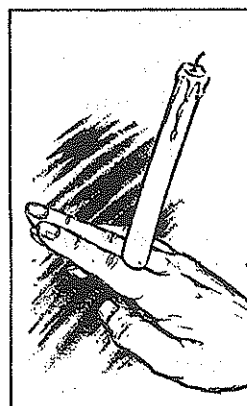
*soort tekst
waarom en hoe
voorspellen
voorkennis*

Goochelen

Voor deze truc heb je nodig:

- een kaars
- een speld

Neem als goochelaar de kaars in je hand en bekijk hem heel geheimzinnig van alle kanten. Dan vraag je aan het publiek wie die kaars op de gleuf tussen een gesloten wijsvinger en middelvinger kan neerzetten. Laat de kaars de groep rond gaan, zodat een paar mensen het kunnen proberen. Als niemand het lukt kun jij je truc beginnen: Je hebt tussen je wijs- en middelvinger een speld verborgen. Als je de kaars dan op de gleuf tussen je vingers zet, prik je hem vast op die speld. Met je duim houd je de speldenknop van onderen in evenwicht. Als je nu met je andere hand magisch over de kaars strijkt en een paar toverspreuken uitspreekt, zal iedereen denken dat je echt kunt toveren!

(Vrij naar T. Hulsebosch, 1972)

1. Wat is het in regel 4?

.....

2. Wat is hem in regel 6?

.....

Ziek zijn.

Als je heel lang in het ziekenhuis ligt, kun je niet naar school.
Vroeger kreeg je dan les in een ziekenhuisschool, maar die bestaan nu niet meer.
Als je nu ziek wordt, moet je eigen school iets voor je regelen.
In de toekomst kun je, als je ziek bent, misschien wel via internet naar school.
Dat zou helemaal makkelijk zijn.
Maar voor het zover is, zijn we vast alweer een paar jaartjes verder.

3. Waarom krijg je tegenwoordig niet meer les in een ziekenhuisschool?

.....

4. Wat is het thema van deze tekst?

.....

.....

Les 2

Sinterklaas

Sinterklaas bestaat niet.
Dat weet ik pas sinds kort.
Hij heeft geen zwarte pieten
en doet ook niet aan paardensport.

Zijn baard bestaat uit watten
zijn mijter is karton
zijn bril is van oud ijzerdraad
zijn ogen zijn van Ome Ron.

Zijn staf was ooit een bezemsteel
zijn paard een ouwe knol
en wie het echt nog weten wil:
zijn jas niet eens van wol.

Toch vind ik het niet erg
dat ik dit alles weet.
Het gaat om de cadeaus
en Sint scheelt me geen ...

1. Wie is hij in regel 3?

.....

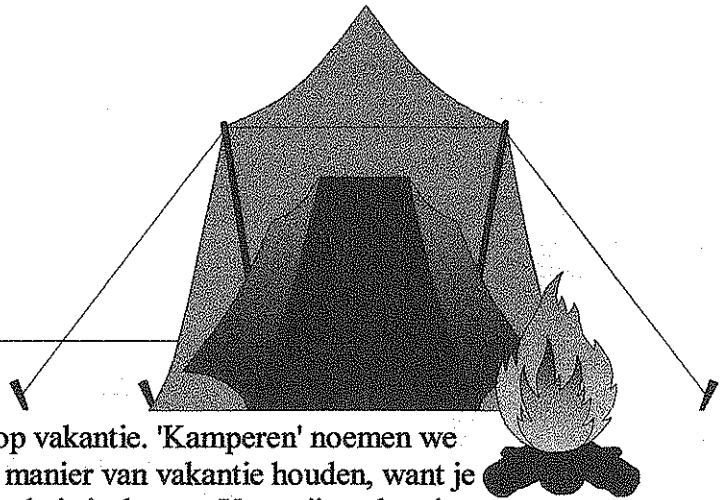
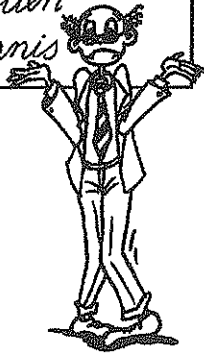
2. Wie wordt bedoeld met een ouwe knol (regel 10)?

.....

3. Vindt de schrijver van het gedicht het jammer dat de Sint niet echt bestaat?

.....

soort tekst
waarom en hoe
voorspellen
voorkennis

Kamperen

Veel mensen gaan met de tent op vakantie. 'Kamperen' noemen we dat. Het is niet de makkelijkste manier van vakantie houden, want je moet je eigen 'huis' bouwen. Dat huis is de tent. Voor zijn vakantie echt begint moet de kampeerder dus nog even hard werken.

Ten eerste moet hij thuis alle spullen verzamelen. Een tent, haringen en stokken. Maar natuurlijk ook een luchtbed, slaapzak, en spulletjes om te koken.

Ten tweede moeten al die spullen naar een camping gebracht worden.

Ten derde moet de tent opgezet worden. Dat is nog een hele klus.

Tot slot moet de tent ingericht worden, zodat er geslapen en gegeten kan worden.

Je ziet wel dat het een hele klus is. Maar veel mensen hebben het er voor over. Ze vinden het heerlijk om een paar weken in de buitenlucht te leven. En heb je geen zin in al dat werk, dan kun je zelfs een ingerichte tent huren!

4. Waarom is kamperen niet de makkelijkste manier van vakantie houden?

5. Voordat de vakantie van een kampeerder echt begint moet hij vier dingen doen. Kun jij die vier dingen kort opnoemen?

6. Wie wordt bedoeld met hij in regel 5?

Werkstuk schrijven

Moet jij wel eens een werkstuk schrijven voor school?

Dat valt meestal niet mee.

In deze tekst kun je stap-voor-stap lezen wat je moet doen om een goed werkstuk te maken:

1. **Titel:** Bedenk een titel die precies aangeeft waar je het over gaat hebben.
2. **Inleiding:** Schrijf op waarom je voor dit onderwerp hebt gekozen.
3. **Keuze:** Bedenk wat je wilt beschrijven. Dit kun je het beste doen door jezelf vragen te stellen. Laat elke vraag beginnen met 'hoe', 'wat', 'wie', 'wanneer' of 'waarom'.
4. **Hoofdstukken:** Zet deze vragen in een logische volgorde. Maak titels bij de vragen. Dit worden na de inleiding de hoofdstukken van je werkstuk.
5. **Informatie zoeken:** Zoek bij elke vraag informatie en beschrijf dat in je eigen woorden.
6. **Afronden:** Maak een inhoudsopgave en zoek een paar mooie plaatjes bij de hoofdstukken. Je werkstuk is nu klaar!

Je ziet wel dat het niet mee valt om een werkstuk te schrijven, maar als je deze stappen volgt moet het zeker lukken. Succes!

7. Wat is dit (in punt 4)?

.....

8. Schrijf op wat de inleiding, wat de kern en wat het slot is.

De inleiding loopt van regel 1 tot en met regel

De kern loopt van regel tot en met regel

Het slot loopt van regel tot en met regel

9. Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?

.....

.....

Toetsles 1.

De brandweer

- 1 Iedereen heeft 'm wel eens voorbij horen komen: de brandweervagen.
Met loeiende sirenes gaat hij op weg naar de plaats waar iets in brand staat.
En daar proberen de brandweermannen en -vrouwen de brand te blussen.
Spannend werk.
- 5 Maar ook best gevaarlijk!

Als er ergens brand is, gaat er een alarm in de kazerne.

De kazerne is de plaats waar de brandweerauto's staan en waar de brandweermannen zijn als er geen brand is.

Als dat alarm gaat, gaan de brandweermannen snel naar de plaats van de brand.

- 10 Daar blussen ze het vuur, meestal met water.

Water zorgt ervoor dat het vuur dooft, doordat het nat en koud is.

Maar soms verstikken de brandweermannen het vuur met zand of schuim.

Dat doen ze alleen als blussen met water niet helpt.

De brandweer is er niet alleen om brand te blussen.

- 15 Ze doet veel meer: katten uit bomen halen, de weg schoonmaken,
helpen als er een ongeluk is gebeurd en helpen als er een ramp is gebeurd.

Als er een ernstige ramp, een catastrofe, plaats vindt, is de brandweer dus ook van de partij.

Dan zijn de brandweermannen vooral bezig mensen te helpen.

De brandweer werkt tijdens een catastrofe vaak samen met het ambulanceteam.

- 20 De brandweermannen bevrijden mensen en de dokters van het ambulanceteam zorgen ervoor dat de gewonden met de ziekenwagen naar het ziekenhuis gereden worden.
De ambulance kan dan net als de brandweervagen met loeiende sirene weggrijden.

Brandweermannen en -vrouwen zijn moedige mensen, die soms hun leven op het spel moeten zetten om andere mensen te redden.

- 25 Ze doen meer dan alleen brand blussen.
Ze helpen mens en dier in nood.

1. Hoeveel alinea's heeft deze tekst?

.....

2. Wat is een kazerne (regel 6)?

.....

3. Wat is een catastrofe (regel 17)?

.....

4. Wie of wat wordt bedoeld met het (regel 11)?

.....

5. Wie of wat wordt bedoeld met ze (regel 15)?

.....

6. Wie of wat wordt bedoeld met ze (regel 25)?

.....

7. Blust de brandweer alleen met water?

.....

8. Som 4 dingen op die de brandweer naast het brand blussen nog meer doet:

.....

.....

.....

9. Wat is het thema van deze tekst?

.....

10. Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?

.....

.....

11. Waarom is het werk van de brandweer ook best gevaarlijk (regel 5)?

.....

12. Waarom moet de ambulance met loeiende sirene wegrijden (regel 22)?

.....

.....

Toetsles 2.

Een spreekbeurt maken

- 1 Op veel scholen is het de gewoonte dat kinderen een spreekbeurt houden.
Ze moeten dan aan de klas het één en ander vertellen.
Niet zomaar een verhaaltje, maar over een onderwerp dat ze zelf gekozen hebben.
Stel dat jij een spreekbeurt moest maken...
- 5 Hier volgen een paar tips:

Eerst ga je bedenken waarover je je spreekbeurt wilt houden.
Het best kun je een onderwerp nemen waar je al wat vanaf weet.
Of je neemt een onderwerp waar je graag meer over zou willen weten.
Een voorbeeld van een onderwerp is: dinosaurussen.
- 10 Als je een onderwerp gekozen hebt, ga je proberen om er informatie over te vinden.
Je kunt kijken in boeken, bijvoorbeeld in een encyclopedie.
Dat is een boek met informatie over allerlei onderwerpen.
Maar je kunt natuurlijk ook naar de bibliotheek gaan.
Daar kun je dan boeken lenen.
- 15 En met een beetje geluk kun je wel een boek over jouw onderwerp vinden.
Als je genoeg informatie gevonden hebt, ga je opschrijven wat je de klas wilt vertellen.
Meestal kun je niet alle informatie gebruiken.
Dan zou de spreekbeurt veel te lang worden.
Kies daarom uit wat jij het belangrijkste vindt om de kinderen in je klas te vertellen.
- 20 Als je dat gedaan hebt is het wel leuk om ook nog wat plaatjes aan de kinderen te laten zien.
Met een mooi woord noemen we dat: documenteren.
Dan kunnen de kinderen zich voorstellen wat jij allemaal vertelt.

Een spreekbeurt maken is dus best een heel karwei.
Maar in het kort komt het hier op neer:
- 25 Je bedenkt een onderwerp, zoekt informatie, schrijft op wat je wilt vertellen, zorgt voor documentatie en tot slot: je houdt je spreekbeurt in de klas.
Het moet lukken, denk je niet?

1. Hoeveel alinea's heeft deze tekst?

.....

2. Wat is een encyclopedie (regel 11)?

.....

3. Wat is documenteren (regel 21)?

.....

4. Wie of wat wordt bedoeld met ze in regel 2?

.....

5. Wat wordt bedoeld met daar in regel 14?

.....

6. Wat wordt bedoeld met dat in regel 20?

7. Als je informatie over een onderwerp zoekt, kun je dan alleen in een encyclopedie kijken?

8. Waarom moet je uitzoeken wat je het belangrijkste vindt om te vertellen?

9. Wat is het thema van deze tekst?

10. Wat is de hoofgedachte van deze tekst? (omcirkel het goede antwoord)

A. Informatie zoeken over dinosaurussen.

B. Een spreekbeurt houden is een heel karwei.

C. Ga naar de bibliotheek.

11. Waarom is het leuk om ook wat plaatjes bij je spreekbeurt te zoeken?

.....

.....

Literatuurlijst:

Campbell, F. (1996). *Ik kan knutselen*. Amsterdam: Piccolo.

Engel, A. (2000) De leukste en lekkerste lolly's voor koninginndag! in: A. Bon. *Taptoe*. 16, 81, 10.

Engel, A. (2000b) Verwen je moeder met overheerlijke truffels in een prachtig doosje! in: A. Bon. *Taptoe*. 17, 81, 10.

Hulsebosch, T. (1972). Goochelen. In: C. Macrander, *Winterboek*. (pag. 116-117) Amsterdam: Amsterdam Boek.

Lintel, H. (1995) Een droevig verhaal. In: *Stel je eens voor... De beste verhalen en gedichten uit de prijsvraag 'kinderverhaal' van NRC-Handelsblad*. Amsterdam: Ploegsma

Naam onbekend (1995). Haast. In: *Stel je eens voor... De beste verhalen en gedichten uit de prijsvraag 'kinderverhaal' van NRC-Handelsblad*. Amsterdam: Ploegsma

Nederhof-Schuitmaker, W. (1993) *De echo*. Informatie; reeks N2, nummer N43. Culemborg: De Ruiter.

Os, E. van, (2000). Koning Verschooning. In: *Taptoe* Nr. 10 04/02/2000.

Sliepen, S. en Plattel, J. (1992). *Zinvolle regels. Lessen in leesbegrip*. Amsterdam/ Duivendrecht: Paedologisch Instituut.

Straub, U. (1983). *Mijn grote hobbyboek: 365 leuke dingen om te doen iedere dag van het jaar weer iets anders*. Nurnberg: Schwager & Steinlein GmbH.

Taylor, P. (1970). *Kinderbedtijdboek: Twee-minutenverhalen 3*. Helmond: Uitgeverij Helmond B.V.

Verburg, M. en Huijgen, M. (1994). *Van Dale Juniorwoordenboek Nederlands*. Houten: Educatieve Partners Nederland & Utrecht/ Antwerpen: Van Dale Lexicografie bv.

Vries, J. de (1992). *Zo leven de dieren in huis en tuin*. Harderwijk: Deltas.

